

Twist om gæsteprincippet anvendelse på lednings- omlægninger

Trafikministeriets afgørelse af 7. september 2001 af twist om gæsteprincippet anvendelse på ledningsomlægninger, j.nr. 403-70

Trafikministeriet har i dag, jf. vejlovens (lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 19. august 1999) § 5, stk. 4, truffet afgørelse i tvisten mellem Stenløse Kommune og flere ledningsejere om anvendelse af gæsteprincippet på ledningsomlægninger i forbindelse med afslutningen af Stenløse Center.

Ministeriet finder ikke, at gæsteprincippet kan anvendes på de pågældende ledningsomlægninger, hvorfor udgifterne hertil må afholdes af Stenløse Kommune.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at omlægningen i det væsentligste foretages af hensyn til udvidelse af Stenløse Center i overensstemmelse med lokalplanen for området og ikke af hensyn til regulering af de offentlige veje, ledningerne er beliggende i.

Kommunen har anført, at gæsteprincippet efter kommunens opfattelse finder anvendelse på omlægningerne, fordi der er tale om vejarealer, som ikke er nedlagt i vejlovens forstand, og som fortsat er reguleret af vejlovene. Der er kun i begrænset omfang indvundet areal fra tidligere ledningstracéer til salg og bebyggelse, og denne indvinding kan ikke medføre, at gæsteprincippet ikke skal finde anvendelse. Ændringerne på Toftholmvej og Byvej er afledt af den færdselsmæssigt begrundede omlægning af Damgårdsvej, idet Toftholmvej og Byvej har mistet deres trafikale betydning efter omlægningen af Damgårdsvej.

Toftholmvej vil efter gennemførelse af projektet være forlagt til et vejforløb primært for gående og have status som privat fællesvej. Ledningerne lå tidligere spredt over vejarealet, men måtte på grund af vejens smallere bredde føje sig ind i et samlet tracé. Uanset om den enkelte ledning isoleret set allerede befandt sig i det fremtidige vejareal, har kommunen anset ledningsomlægningen som et fælles anliggende. Det var desuden nødvendigt at ændre ledningernes tilslutning og videre forbindelse i begge ender på grund af de andre vejarbejder og omlægning. Kun en lille del af den nedlagte vej påtænkes bebygget.

Byvej er på den aktuelle strækning nedlagt som offentlig vej og omlagt til gågade med status som privat fællesvej. Der er kun i begrænset omfang påtænkt bebyggelse på de arealer, ledningerne var placeret i, men omlægningen har været nødvendig af færdsels- og vejtekniske grunde

på grund af store koteforskelle. De nødvendige terrænreguleringer optages desuden i det fremtidige vejareal i form af trappeforløb og/eller ramper. I begge ender skulle ledningernes tilslutning omlægges som følge af forlægningen af Damgårdsvej og forandringen af Toftholmvej.

HNG, der havde ledninger i Toftholmvej og Byvej, har anført, at gæsteprincippet efter selskabets opfattelse ikke finder anvendelse, da der er tale om nedlæggelse af offentlige veje, hvor arealer overgår til centerformål. Hovedformålet med projektet har således været at muliggøre bebyggelse. Konkret har selskabet vedrørende de flyttede ledninger i Toftholmvej anført, at de dels lå i areal, der er inddraget til bebyggelse, varegård og indkørsel, dels er krævet flyttet af kommunen, selvom de kunne blive liggende i areal, der både før og efter projektet er vejareal. Vedrørende de flyttede ledninger i Byvej har selskabet anført, at en del af ledningstracéet er inddraget til byggefelt, mens ledningerne i øvrigt kunne blive liggende med enkelte omlægninger.

NESA, der ligeledes havde ledninger i Toftholmvej og Byvej, har anført, at det på de første ledningsmøder blev oplyst, at omlægningen skulle foretages som følge af centerudvidelsen. Kommunen og KPC-Byg ønskede ifølge selskabet ledningerne flyttet som følge af pladsbehov for udgravning til byggeri af varehusgård (Toftholmvej) samt udgravning og butikspacering oven på ledningerne (Byvej). Selskabet mener derfor, at kommunen må betale omlægningerne.

Tele Danmark, der alene havde ledninger i Byvej, har anført, at gæsteprincippet ikke kan gøres gældende, da hovedformålet med projektet ikke har været vejformål. Således er Byvej i princippet blevet nedlagt alene med det formål at give plads for ny bebyggelse på den nedlagte vej. Selskabet henviser i den forbindelse til, at der skal bygges et nyt rådhus, supermarked og erhvervslokaler på arealet for at kunne etablere en egentlig rådhusplads.

Ministeriet skal, for så vidt angår ledningerne i Toftholmvej, bemærke, at det fremgår af sagen, at kommunen har ønsket ledningerne samlet i det fremtidige vejareal, og at kommunen har set denne ledningsomlægning som et fælles anliggende uanset om den enkelte ledning allerede befandt sig i et areal, der også fremover skulle forblive vejareal. Kommunen har endvidere oplyst, at kun en lille del af den nedlagte offentlige vej er påtænkt bebygget.

Gæsteprincippet i vejlovens § 106 finder kun anvendelse, når en ledningsomlægning er nødvendiggjort af omlægning og ændringer af vejarealet. Et ønske

om at få samlet ledninger er ikke i sig selv udtryk for, at ledningsomlægningen er nødvendiggjort af et vejarbejde. Gæsteprincippet finder desuden kun anvendelse på ledninger, der både før og efter det pågældende vejarbejde er beliggende i vejareal. Gæsteprincippet forudsætter i øvrigt, at ledningsflytningen er nødvendiggjort af en regulering eller omlægning af en offentlig vej. Det forhold, at en vej fremover bliver gågade og privat fællesvej, ses ikke i sig selv at nødvendiggøre en flytning af ledningerne. Terrænændringer vil i almindelighed ikke kunne begrunde, at ledninger kræves flyttet til anden vej, men kan eventuelt føre til, at ledningerne skal lægges et andet sted (f.eks. dybere) i samme vej.

Under disse omstændigheder, og da kommunen ikke vedrørende de enkelte ledninger har sandsynliggjort, at omlægningen af netop disse ledninger er nødvendig som følge af omlægninger og ændringer i vejarealet, finder gæsteprincippet i vejlovens § 106 efter ministeriets opfattelse ikke anvendelse.

For så vidt angår ledningerne i den tidligere Byvej, fremgår det af sagen, at en del af Byvej skal bebygges med blandt andet et nyt rådhus. På denne del af vejen er ledningsomlægningen ikke begrundet med omlægning og ændring af vejarealer, hvorfor gæsteprincippet ikke finder anvendelse.

Vedrørende ledningerne i den øvrige del af Byvej, der laves til gågade med nødvendige terrænreguleringer i form af trapper, har parterne ikke været enige om, hvorvidt disse ændringer i vejarealet isoleret set har gjort det nødvendigt at flytte de eksisterende ledninger helt væk. Det er imidlertid ministeriets opfattelse, at omlægningen af disse ledninger har en så tæt sammenhæng med den ovenfor nævnte ledningsomlægning på grund af byggeriet, at gæsteprincippet i vejlovens § 106 heller ikke finder anvendelse her. Den afgørende årsag til, at ledningerne skulle omlægges, her således været byggeriet på en del af Byvej.

På denne baggrund må ministeriet samlet konkludere, at vejlovens § 106 ikke i det foreliggende tilfælde kan anvendes til at kræve, at ledningsejerne HNG, NESA og Tele Danmark skal afholde udgifterne til de foretagne ledningsomlægninger, idet omlægningerne i det væsentligste må anses for foretaget af hensyn til udbygning af Stenløse Center med rådhus, butik/erhverv m.m. i overensstemmelse med lokalplan for området og ikke primært af hensyn til regulering eller ombygning af de offentlige veje.

Ministeriet foretager sig herefter ikke videre i sagen.